

1,000 Kr., gennem 10 Aar, hvilket ikke bliver saa lille et Beløb for den enkelte Præst. Det er ganske vist ikke nogen aarlig Indtægt, men naar vi dividere det, kan det dog altid blive Noget. Svornøget det Andet kan blive, Tilfagnet om Hjælp i Sygdomstilfælde, det veed jeg ikke, da det naturligtvis ikke godt kan udregnes, men sikkert er det, at det er en særdeles velgjørende Bestemmelse for Vedkommende. Selv om han ikke skulde blive syg, er det en særdeles velgjørende Bestemmelse, at han har Udfigt til Hjælp i Sygdomstilfælde. Hvor mange Borgere udenfor Embedsstanden, eller hvormange Embedsmænd have det Øfte i nogen Lønningslov, at hvis der hender dem et eller andet Mennefselig, de da kunne faae en saadan pekuniær Hjælp? Det er baade en moralisk Hjælp og en Pengehjælp. Nu have vi tilbage Bestemmelserne om de 2 Edr. Hartkorn og om Boligen. Boligen, siger det ærede Medlem, bliver altfor stor, naar de ikke have de store Aulsgaarde, og dem er det vanskeligt at montere og vedligeholde. Med Hensyn til Monteringen har get ærede Medlem neppe Ret; thi Præsterne montere vel ikke deres Vigekamre og Borgestuer saa forfærdelig flot. Hvad det ærede Medlem derimod sagde om Vedligeholdelsen, kan være delvis rigtig; i saa Henseende tror jeg imidlertid, at skulde det vise sig, at der kan taales nogen væsentlig Indskrænkning, vil det ogsaa kunne taale at ændres. Det var det One. Det Andet var med Hensyn til Jordbilligheden. Der tør jeg ikke regne med det ærede Medlem, thi 2 Edr. Hartkorn spinder helt bort for hans Betragtning. Vi ere nu et meget taalmodigt og roligt Thing, og holde saameget af Præsterne, at vi kunne taale at høre Meget af dem, men jeg kan dog ikke nægte, at det er omtrent den besynderligste Tale, jeg har hørt i det danske Folkething, den, vi have hørt iaar om Jorden. Den allerførste Del af Landets Jordbrugere leve rolig hen og svare Enhver sit og ere glade ved deres Stilling, skjøndt de ikke have 2 Edr. Hartkorn og ikke have mere at leve af og have store Udgifter. Jeg skal indbrømme det ærede Medlem, at flere af hans Betragtninger til Jordeb for Mindre-Nettoudbyttet af Jorden, naar Præsten driver denne, end naar Andre gjøre det, er rigtig og kan have sin Vægt, men at det har Vægt i den Grad, at det spinder helt bort, er mig aldeles uforklarligt (Kjær: Saa kunde vi jo sælge det Hele). Ja, jeg vil sige, hvis det er saa, er det dog et Spørgsmaal, om man ikke skulde sælge det Hele, som det ærede Medlem siger, sælge Resten, og saa give en vis Godtgjørelse til Fribefordring; saa vare vi fri for det Hele. Men Regjeringen selv, — jeg kan ikke nævne, hvor det staar, men jeg skulde tage meget fejl, om det ikke er saa — har beregnet som Nettoudbytte af Jorden 512 Kr., og jeg tror, at det vil mange Steder svare fuldtvel dertil. Det er ganske vist interessant at lægge Mærke til, at

man ogsaa ser den Betragtning fremsat, at naar en Skolemester har mer Jord end til 2 Køers og 6 Aars Græsning, er det overflødig Jord, medens man her finder, at 2 Heste, 4—6 Køer og 2 Edr. Hartkorn betyder ingen Ting. Naar jeg gjør denne Sammenligning — og jeg tror temmelig sikkert, vi tør holde paa denne Hjemmeindtægtsberegning af 1,000 Kr. — saa faae vi 3,936 Kr. som Gjennemsnitsindtægt. Det er nøiagtigt udregnet; der kan ikke gjøres nogen Forandring deri; det er ikke et Gjennemsnit efter Klasser, men det er selve Summerne, der ere lagte sammen; man har sagt 25 Gange det o. s. v. og faaet det nøiagtigt udregnet til et Gjennemsnitsbeløb, og vi se, at den yngste Præst begynder med 3,000 Kr., og hvis han har 2 Kirker, faar han 3,200 Kr. Jeg tror ikke, det kan fremme denne Sag eller styrke Beløvet i Befolkningen, naar man kimsar ad denne Slags Lønninger. Jeg skal udtrykkelig gjentage, at, dersom man ved nøiagtige Overveielser kunde komme til den Forvisning, at de Emolumenter, som vi have opført under Hjemmeindtægter, ikke skulde give 1,000 Kr., da vil jeg for mit Vedkommende — jeg tør ikke bestemt tale paa Flertallets Vegne, uagiet jeg tror, det er enigt med mig deri — ikke være uwillig til at rette Et eller Andet i Retning deraf. Men naar det nu staar saaledes, gaar jeg dristig ud til alle Steder, til Høire og til Venstre, og til de Vedkommende med og siger, at i det Dieblit Folkethinget stemmer over denne Lønningslov, stemmer det over et human og velvilligt Forslag, som vil være forholdsvis bedre end nogen Afstemning her i Salen over nogen Lønningslov. Der er ingen Embedsstat, det jeg veed, der kan sammenlignes med Præsterne, naar man ser hen til den Gjennemsnitslønning, som her gives Præsterne, ikke i ethvert Fald i Forhold til, hvad de udrette; thi det kan være forskjelligt; alle Præster kunne jo faae Nok at bestille, og vi kunne give dem Mere, hvis de forlange det; men jeg taler om Lønningsstatterne i og for sig. Den eneste Klasse, den eneste Stat, en lille Klasse, som i den Henseende i Gjennemsnit staar høiere, er de saa Snesse Netsbetjente, vi have, men dels er deres Stilling jo personligt langt byrdefuldere, langt mere ansvarssfuld, navnlig efter den nuværende Netsordning, og kræver en videregaaende Uddannelse end Præsternes, og desuden er der den Forskjel, at der ikke blot efter de nuværende Forhold, men vistnok saalangt vore Dine kunne række, idetmindste vil blive 10 Aars Forskjel i Alderen, naar den One kommer i Embede, og naar den Anden kommer der. Præsten vil komme først. Derfor maa vi lægge til den yngste Netsbetjent Fuldmægtigens og Assistentens Lønning i Ministeriet, og vi have juridiske Kandidater med bedste Karakter paa henved 40 Aar, der endnu tjene paa 7—8 à 900 Kr. som Assistent og ere glade derved; tage vi de ældste Assistent og Fuldmægtige, der gaa ud i Nets-